

Hartolan kunta
kunta@hartola.fi

Viite: Lausuntopyyntö 18.6.2024

Asia: Hartola, rantaosayleiskaavojen pienet muutokset ehdotusvaihe 2

Hartolassa on vireillä kaavahanke, jossa Rautavesi-Rusin, Etelä-Hartolan, Pohjois-Hartolan ja Jääsjärven rantaosayleiskaavoihin tehdään pieniä muutoksia. Muutosten tavoitteina on korjata virheellisiä merkintöjä, tehdä kaavoihin maanomistajien haluamia muutoksia (rakennuspaikkojen siirrot, käyttötarkoituksen muutokset, rakennusoikeuden nostot) sekä rakennusoikeuden siirtoja maanomistajalta toisille. Ensimmäisen ehdotusvaiheen jälkeen kaava-aineistosta on poistettu osa kohteista. Kaavamuutokset on kuvattu kaavaselostuksessa yksitellen muutostarpeineen sekä perusteluineen.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu FCG:n 17.4.2024 päivätystä kaavaehdotusaineistosta seuraavaa.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Museolla ei ole huomautettavaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta. Museo on arvioinut kaavahankkeen osana suoritettujen muinaisjäännösinventoinnit ja toteaa niiden olevan riittäviä. Kaavahankkeesta yleisellä tasolla, ks. lausunnon toiseksi viimeinen kappale.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Museo on lausunut edellisestä ehdotusvaiheesta 23.8.2021. Museon esittämät tarkennukset on otettu osittain huomioon uudessa ehdotusaineistossa. Museo esittää kuitenkin edelleen muutamia täsmennyksiä aineistoon.

Kohde B1: Tilan 5:270 sr-merkinnän poiston syiden lähde on merkittävä kaavaselostuksen perusteluihin. Päijät-Hämeen alueellisen vastuumuseon korjausrakentamisen asiantuntija teki 2.9.2021 kohteessa katselmuksen korjattavuuden arviointiin liittyen.

Kohde A8: Rakennuspaikalle on osoitettu vanhassa kaavassa oleva sr/1 merkintä. Kaavaselostukseen on kirjattava, mihin tietoihin suojelumerkintä perustuu Jääsjärven rantayleiskaavassa sekä esitettävä suojeltava rakennus valokuvin.

2.5. Kulttuuriympäristöt: Kaavaselostuksen kohtaa kulttuuriympäristöt on täydennettävä rakennettua kulttuuriympäristöä koskevilla tiedoilla kaava-alueille sijoittuvista kulttuuriympäristöalueista. Lisäksi kaavan pohja-aineistona käytetyt rakennetun kulttuuriympäristön selvitykset on listattava kaavaselostukseen (Hartolan rakennetun kulttuuriympäristön selvitys KUKUSE, Könönen 2005; Maakunnallinen MARY-inventointi, Päijät-Hämeen Liitto 2006; Maakunnalliset maisema alueet, Päijät-Hämeen Liitto ja LAMK 2006; Valtakunnallinen RKY-inventointi, Museovirasto 2009).

4.5.5 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja liikenteeseen: Kaavamuutoksen vaikutusten arviointia on rakennetun kulttuuriympäristön osalta täydennettävä. Kaavaselostuksesta ei käy ilmi, miksi kohteisiin A13 ja D2 tehtävät muutokset eivät heikennä kulttuuriympäristön arvoa.

Yleismääräykset: Museo esittää yleismääräyksiin lisättäväksi huomion rakentamisen sopeutumisesta maisemaan ja rakennettuun ympäristöön sekä kulttuuriympäristöarvojen huomioimisen niille esitetyillä alueilla sekä niiden lähivyöhykkeillä.

Ranta-alueet ovat maisemallisesti herkkiä ja uudet rakennuspaikat vaativat tarkkaa harkintaa. Museo toteaa, että hajanaiset kaava-alueet vaikeuttavat tehtyjen selvitysten sekä kaavan vaikutusten arviointia kulttuuriympäristöarvojen osalta. Kunnan maankäytön kannalta vastaava toimintatapa jatkossa ei palvele MRL:n 9 §:n tarkoittamaa vaikutusten arviointia.

Lisäksi Hartolasta puuttuu systemaattinen loma- ja rantarakentamisen inventointi. Museo toistaa lausunnossa 23.8.2021 toteamansa puutteen Hartolan rakennetun kulttuuriympäristön inventoinneissa. Inventointien ajantasaistaminen ja täydentäminen koko kunnan alueelta helpottaa kaavojen laadintaa ja vaikutustenarviointia jatkossa.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

tutkimuspäällikkö	Liisa Koskelainen
arkeologi	Esko Tikkala
rakennustutkija	Roosa Ruotsalainen

Tiedoksi: Museovirasto, Hämeen ELY-keskus

LAHDEN MUSEOT

Lahti City Museums

Lausunto

D/105/10.03.00.01/2022

15.8.2024

Alueellinen vastuumuseo